

ابر حامی

آگاهی، بهبودی، رشد؛
برای همزیستان سرطان

آموزش‌های عمومی سامانه ابر حامی
www.abrhami.ir

آسپیراسیون مغز استخوان و بیوپسی

Bone Marrow Aspiration and Biopsy

مغز استخوان، بافت چربی اسفنجی است که در داخل استخوان‌های بزرگ‌تر بدن، یافت می‌شود و دارای بخش‌های مایع و جامد است. مغز استخوان، سلول‌های خونی زیر را می‌سازد:

- گلبول‌های قرمز (اکسیژن را به تمام قسمت‌های بدن حمل می‌کنند).
- گلبول‌های سفید (به بدن در مبارزه با عفونت و بیماری کمک می‌کنند).
- پلاکت‌ها (به لخته‌شدن خون و کنترل خونریزی کمک می‌کنند).

گاهی اوقات، پزشکان، باید رشد و کارایی این سلول‌ها را مورد بررسی قرار دهند. برای انجام این کار، آنها ممکن است آسپیراسیون مغز استخوان و/یا بیوپسی مغز استخوان را توصیه کنند. این روش‌ها، نمونه‌ای از مغز استخوان را برای آزمایش، در اختیار پزشکان قرار می‌دهند.

کاربرد نتایج یک آسپیراسیون مغز استخوان و/یا بیوپسی

نتایج یک آسپیراسیون مغز استخوان و/یا بیوپسی، به پزشکان کمک می‌کند تا در مورد شرایط زیر، اطلاعات کسب کنند:

- سرطان‌های خون، از جمله لوسمی، لنفوم یا مولتیپل میلوما
- تب با علت ناشناخته
- اختلالات سلول‌های بنیادی
- بیماری‌های ژنتیکی نادر

پزشکان همچنین، می‌توانند از نتایج این روش‌ها برای درک بهتر سرطان خون، از جمله تشخیص نوع فرعی و مرحله آن، تعیین مؤثر بودن درمان، و بررسی هرگونه عوارض جانبی شیمی‌درمانی، استفاده کنند.

آسپیراسیون و بیوپسی مغز استخوان چیست؟

- آسپیراسیون مغز استخوان: روشی است که در آن نمونه‌ای از قسمت مایع مغز استخوان برداشته می‌شود.

• بیوپسی مغز استخوان: یک قطعه کوچک و جامد از مغز استخوان را جدا می‌کند.

در هر دو روش، نمونه مغز استخوان معمولاً از استخوان لگن گرفته می‌شود. این استخوان، در قسمت پایین کمر و کنار باسن قرار دارد. پزشکان اغلب این دو روش را همزمان انجام می‌دهند. آنها از انجام این دو آزمایش، به‌عنوان معاینه مغز استخوان، نام می‌برند. پزشک شما تصمیم خواهد گرفت که آیا به یک یا هر دو روش نیاز خواهید داشت.

چه کسی آسپیراسیون مغز استخوان و بیوپسی را انجام می‌دهد؟ چه کسی نمونه را تجزیه و تحلیل می‌کند؟

انکولوژیست، هماتولوژیست، پزشک یا یک تکنسین آموزش‌دیده خاص، آسپیراسیون مغز استخوان و بیوپسی را انجام خواهند داد.

پزشک متخصص در تفسیر تست‌های آزمایشگاهی، سلول‌های مغز استخوان جمع‌آوری‌شده را زیر میکروسکوپ بررسی می‌کند. به این پزشک، پاتولوژیست می‌گویند. سپس، پاتولوژیست، نتایج را در یک گزارش پاتولوژی ارائه می‌دهد.

آماده‌شدن برای آسپیراسیون مغز استخوان و بیوپسی

هنگامی که برای انجام نمونه‌برداری برنامه‌ریزی می‌کنید، توضیح کاملی در مورد نحوه آماده‌سازی، دریافت خواهید کرد.

تغذیه. شما معمولاً می‌توانید قبل از آزمایش، به طور معمول غذا بخورید یا بنوشید. برای اطمینان، از اعضای تیم درمانی خود نیز بخواهید شما را راهنمایی کنند.

موضوعاتی که باید با تیم درمانی خود در میان بگذارید. ممکن است نتوانید قبل از عمل، از داروهای خاصی مانند رقیق‌کننده‌های خون استفاده کنید. در مورد تمام داروها و مکمل‌هایی که مصرف می‌کنید، به تیم درمانی خود اطلاع دهید و بپرسید که آیا باید آنها را در روز آزمایش، مصرف کنید یا خیر. همچنین باید هر گونه نگرانی در مورد تست را با آنها مطرح کنید.

بیمه و هزینه. قبل از قرار ملاقات، با ارائه‌دهنده بیمه خود تماس بگیرید. بررسی کنید چه مقدار از هزینه‌های این روش را پوشش می‌دهد.

رضایت. مطب پزشک یا بیمارستان از شما می‌خواهد که هنگام ورود برای

انجام عمل، یک فرم رضایت‌نامه، امضا کنید. این فرم، بیان می‌کند که شما

مزایا و خطرات این روش را درک می‌کنید. این فرم همچنین بیان می‌کند که شما

با این روش موافقت می‌کنید. اگر در مورد انجام این روش، نگرانی دارید، قبل از امضا، با پزشک خود صحبت کنید.

انجام آزمایش

این آزمایش در کجا انجام خواهد شد؟

متخصصان پزشکی مراحل آسپیراسیون مغز استخوان و بیوپسی را در بیمارستان، کلینیک یا مطب خود انجام می‌دهند.

این روش چقدر طول خواهد کشید؟

وقتی این دو روش با هم انجام می‌شوند، معمولاً در حدود ۳۰ دقیقه طول می‌کشد.

در طول روند آزمایش چه اتفاقی می‌افتد؟

برای جلوگیری از احساس درد، بی‌حس‌کننده موضعی دریافت خواهید کرد. همچنین ممکن است این گزینه را داشته باشید که قبل از عمل، دارو مصرف کنید تا به آرامش شما کمک کند. اگر تابه‌حال واکنش آلرژیک به داروی بیهوشی داشته‌اید، یا عصبی هستید، به تیم درمانی خود اطلاع دهید.

علاوه بر بی‌حسی موضعی، پزشک ممکن است آرام‌بخشی هوشیارانه (conscious sedation) را پیشنهاد کند. در این نوع بیهوشی، از بی‌حس‌کننده‌ها و مسکن‌ها استفاده می‌شود. تحت آرام‌بخشی هوشیارانه، هوشیار هستید؛ اما دردی احساس نمی‌کنید. همچنین، خاطره کمی از انجام آزمایش، خواهید داشت. بیشتر افراد، برای آسپیراسیون مغز استخوان و بیوپسی، فقط بی‌حسی موضعی دریافت می‌کنند.

اگر محل آزمایش، استخوان لگن باشد، روی شکم یا پهلو دراز می‌کشید. در حین آزمایش، روی تخت بیمارستان خواهید بود. پزشک متخصص، پوست اطراف استخوان را با محلول ضد عفونی‌کننده، تمیز می‌کند. سپس، متخصص، بی‌حسی موضعی را از طریق پوست با یک سوزن کوچک تزریق می‌کند. دارو وارد بافت کنار استخوان می‌شود. احساس سوزش خفیفی خواهید داشت. سپس منطقه بی‌حس می‌شود.

اگر به هر دو روش نیاز دارید، آسپیراسیون مغز استخوان معمولاً اول انجام می‌شود. پزشک یک سوزن توخالی را وارد ناحیه بی‌حس کرده و به آرامی به استخوان فشار می‌دهد.

سپس، بخش مرکزی سوزن توخالی را برداشته و سرنگی را به سوزن وصل می‌کند. سرنگ قسمت مایع مغز استخوان را خارج می‌کند. ممکن است برای

چند ثانیه، درد عمیق و مبهمی شبیه به دندان‌درد، احساس کنید. ممکن است

فشار دادن بالش یا دست کسی، کمک کند. پس از بیرون آمدن سوزن، درد از بین می‌رود.

برای بیوپسی مغز استخوان، پزشک، یک سوزن بزرگ‌تر را در همان ناحیه وارد می‌کند. آنها سوزن را به داخل استخوان هدایت می‌کنند و آن را می‌چرخانند تا نمونه‌ای از بافت برداشته شود. هنگام حرکت سوزن به داخل استخوان، ممکن است احساس درد و فشار کنید. سپس پزشک، کل سوزن را خارج می‌کند و باندازی را روی محل قرار می‌دهند تا از خونریزی جلوگیری شود.

بعد از عمل

اگر عمل شما در یک کلینیک انجام شود، می‌توانید مدت کوتاهی پس از اتمام آن به خانه بروید. اما اگر آرام‌بخش دریافت کرده‌اید، ابتدا باید حدود بیست دقیقه دراز بکشید. به این ترتیب، اثرات دارو از بین می‌رود. همچنین، پس از دریافت آرام‌بخش، توانایی رانندگی نخواهید داشت. قبل از انجام عمل حتماً برای نحوه بازگشت به خانه، برنامه‌ریزی کنید.

پس از بازگشت به خانه

هنگامی که به خانه رسیدید، اطراف بانداز را تمیز و خشک نگه دارید. از پزشک خود بپرسید که چه زمانی می‌توانید آن را بردارید. تا آن زمان، دوش نگیرید و حمام نکنید. احتمالاً، مقداری خون، روی پانسمان خواهید دید. این طبیعی است. سپس می‌توانید روی زخم را با بانداز بپوشانید تا زمانی که به طور کامل بهبود یابد. ممکن است در محل وارد کردن سوزن، احساس ناراحتی کنید. این احساس، می‌تواند چندین روز، به خصوص در هنگام خم شدن، ادامه داشته باشد. برخی از افراد نیز ممکن است در پشت ساق خود احساس درد کنند. کبودی خفیف طبیعی است و ممکن است چندین روز پس از عمل ظاهر شود.

پس از عمل، در صورت بروز هر یک از مشکلات زیر، به پزشک خود اطلاع دهید:

- تب ۱۰۱ درجه فارنهایت / ۳۸/۳ درجه سانتیگراد یا بالاتر
- خونریزی که به راحتی قطع نمی‌شود
- ترشح غیرمعمول یا درد شدید در محل وارد کردن سوزن
- سایر علائم عفونت

سؤالاتی که باید از تیم درمانی بپرسید:

- قبل از انجام آسپیراسیون مغز استخوان یا بیوپسی، این سؤالات را در نظر بگیرید:
- چه کسی این روش را انجام خواهد داد؟
- در طول عمل چه اتفاقی خواهد افتاد؟
- این روش چقدر طول خواهد کشید؟
- خطرات و مزایای انجام این روش چیست؟
- آیا در طول عمل بیدار خواهم بود یا کاملاً بیهوش می‌شوم؟
- آیا در طول عمل، احساس درد می‌کنم؟ اگر چنین است، برای چه مدت؟ چه چیزی می‌تواند درد را کاهش دهد؟
- آیا می‌توانم داروهای معمول خود را در روز انجام این عمل مصرف کنم؟
- آیا لازم است بعد از عمل، از انجام هرگونه فعالیتی اجتناب کنم؟
- چطور از زخم پس از عمل، مراقبت کنم؟
- چه زمانی نتایج را دریافت خواهم کرد؟
- چه کسی نتایج را برای من توضیح خواهد داد؟ اگر نتایج حاکی از سرطان باشد، آیا به آزمایش‌های بیشتری نیاز خواهم داشت؟